

NATIONAAL WATERONDERZOEK 2017

Een kwantitatief onderzoek onder Nederlanders naar de beleving en waardering van water in opdracht van FWS

CAROLINE VAN TEEFFELN
JEROEN HERMANS
JORIS DE JONGH

AMSTERDAM, MEI 2017

INHOUDSOPGAVE

VOORAF 03

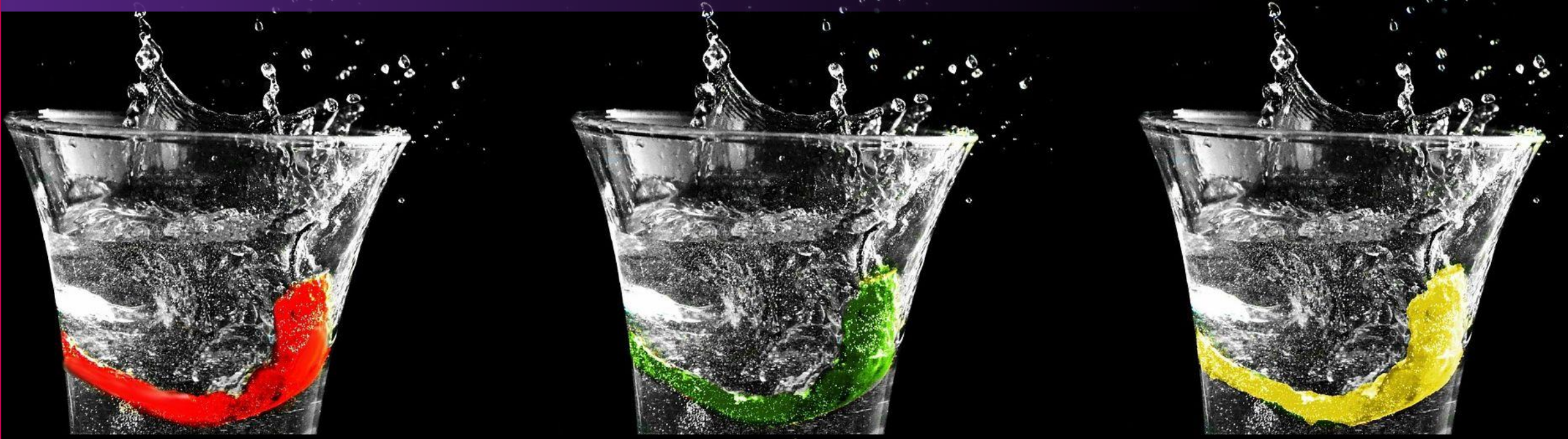
WATERCONSUMPTIE 07

VERPAKT BRON- EN MINERAALWATER 18

BIJLAGEN 26

VOORAF

AANLEIDING EN DOEL ONDERZOEK

In opdracht van de Nederlandse Vereniging Frisdranken, Waters, Sappen (FWS) heeft Ruigrok NetPanel onderzoek uitgevoerd naar de waterconsumptie van Nederlanders. Sinds 2015 laat FWS een tracking-onderzoek uitvoeren naar het gebruik en de waardering van (bron- en mineraal) water onder Nederlandse bron- en mineraalwater drinkers. Dit onderzoek is het vervolg op het Nationaal Wateronderzoek uit 2015 en 2016.

Voor het onderzoek geldt de volgende onderzoeksvraag: *Hoe gebruiken en waarderen Nederlanders verschillende soorten water?*

Doel onderzoek

Het doel van het onderzoek is het genereren van pers voor bron- en mineraalwater in Nederland. Daarnaast worden de resultaten gebruikt voor interne doeleinden binnen FWS.

Doelgroep

De doelgroep van dit onderzoek is de Nederlander van 18 jaar en ouder die verpakt bron- en mineraalwater drinkt. Verpakt bron- en mineraalwater omvat bron- en mineraalwater uit natuurlijke bronnen in een verpakking, bijvoorbeeld fles of pak. Het gaat niet om Nederlanders die alleen verpakt water drinken. Naast verpakt water kan men ook kraanwater en water uit een watercooler drinken.

- In de pers kan de doelgroep van dit onderzoek worden omschreven als: *De Nederlander die verpakt bron- en mineraalwater drinkt.*
- In deze rapportage noemen wij deze doelgroep: *verpakt waterdrinkers.*

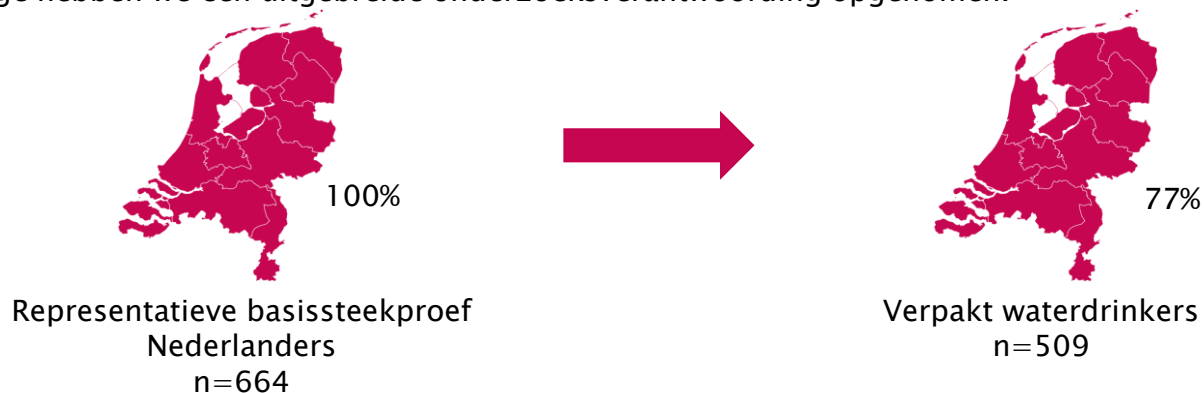
ONDERZOEKSOPZET

Steekproef

De basissteekproef is representatief voor Nederlanders van 18 jaar en ouder naar geslacht, leeftijd en opleiding*. Dit houdt in dat de samenstelling van de respondenten die zijn gestart met de vragenlijst representatief is naar de genoemde kenmerken. Vervolgens is de doelgroep (verpakt waterdrinkers) geselecteerd door middel van een screeningsvraag: *Welke soorten water drink jij wel eens?* Als steekproefkader hebben we gebruik gemaakt van het panel van een gespecialiseerde access panel provider**.

Methode

Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd. De dataverzameling heeft plaatsgevonden van 12 tot en met 18 mei 2017. In totaal hebben 509*** verpakt waterdrinkers de vragenlijst helemaal ingevuld. In de bijlage hebben we een uitgebreide onderzoeksverantwoording opgenomen.

* De representativiteit is verkregen door middel van stratificatie (vooraf) en quotering (tijdens de dataverzameling) van de steekproef. Als referentiebestand hebben we gebruik gemaakt van Gouden Standaard 2016, ontwikkeld door de MOA en het CBS.

** Wij werken met leveranciers die voldoen aan onze kwaliteitseisen conform het Research Keurmerk, gebaseerd op ISO-norm 20252.

*** Bij een steekproefgrootte van n=509 bedraagt de steekproefmarge in het slechtste geval 4,3%. Dat wil zeggen dat bij een gevonden waarde van 50% in de steekproef het werkelijke percentage in de totale populatie tussen de 45,7% en de 54,3% ligt. Maar hoe extremer de gevonden percentages, hoe kleiner de afwijking. Bij een gevonden waarde van 5% of 95% is de afwijking nog maar 1,9%.

RAPPORTAGE

Op de volgende pagina's worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek visueel weergegeven en besproken. Verschillen tussen doelgroepen hebben we getoetst op significantie. Relevante significante verschillen tussen mannen en vrouwen, verschillende leeftijdscategorieën en verschillen tussen het Nationaal Wateronderzoek 2016 worden in de tekst besproken. Significante verschillen tussen de metingen van 2017 en 2016 worden ook visueel weergegeven met een oranje pijl.

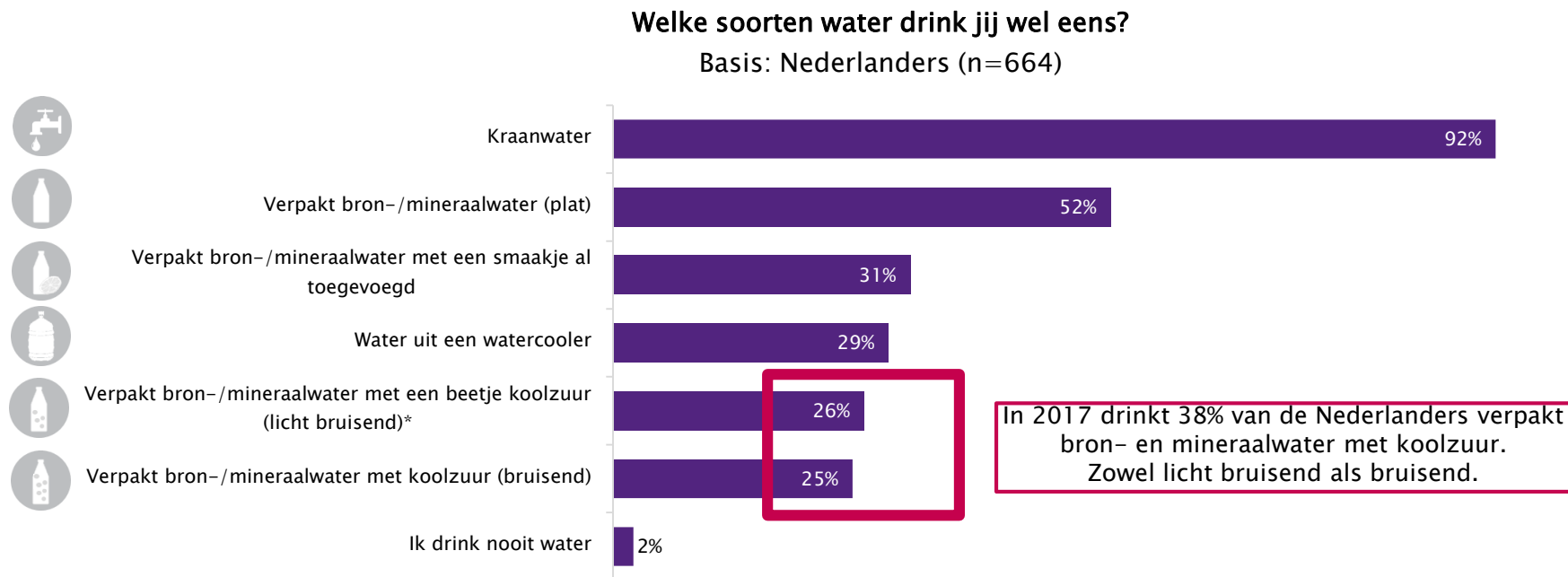

De antwoorden op de open vragen zijn op een kwalitatieve wijze geanalyseerd. Hierbij geven we een indicatie van de meest gegeven antwoorden maar kijken we ook naar inhoudelijke redenen, geïllustreerd door relevante quotes. Deze hebben we in de rapportage cursief weergegeven.

WATERCONSUMPTIE

PLAT WATER IS HET MEEST GEDRONKEN VERPAKT BRON- EN MINERAALWATER

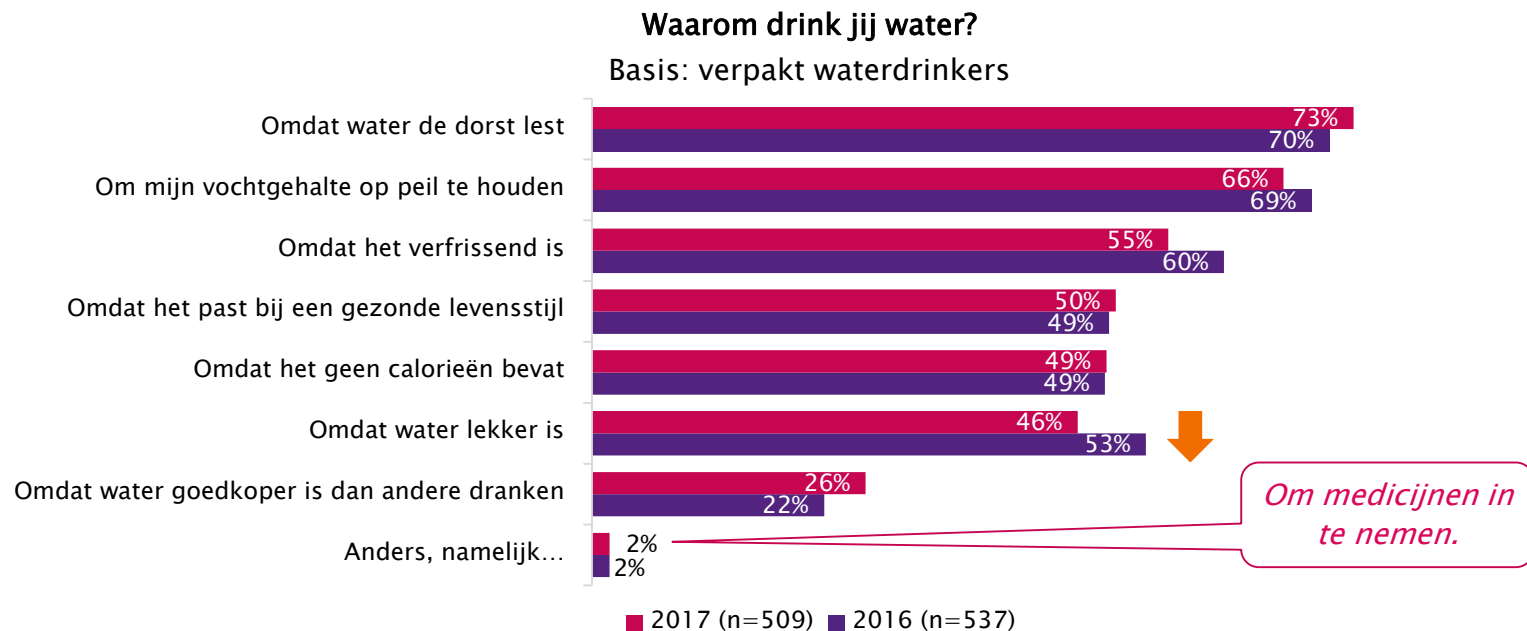

Vrijwel alle Nederlanders drinken wel eens water, voornamelijk kraanwater (92%) wordt gedronken. Drie kwart (77%) van de Nederlanders drinkt wel eens verpakt water.

- Vrouwen drinken vaker dan mannen verpakt bron- en mineraalwater (plat) (56% versus 47%) en verpakt bron- en mineraalwater met een smaakje (37% versus 25%). Mannen drinker vaker water uit een watercooler (33% versus 25%).
- Nederlanders tot en met 34 jaar (18-24 jaar 97%; 25-34 jaar, 96%) drinken vaker kraanwater dan Nederlanders van 45 tot en met 64 jaar (45-54 jaar, 86%; 55-64 jaar, 88%).
- Nederlanders van 25 tot en met 34 jaar drinken vaker verpakt bron- en mineraalwater met een smaakje dan ouderen (25-34 jaar, 41%; versus 55-64 jaar, 24% en 65 jaar en ouder, 26%).

DE BELANGRIJKSTE REDENEN OM WATER TE DRINKEN ZIJN OMDAT HET DE DORST LEST EN WATER HET VOCHTGEHALTE OP PEIL HOUDT

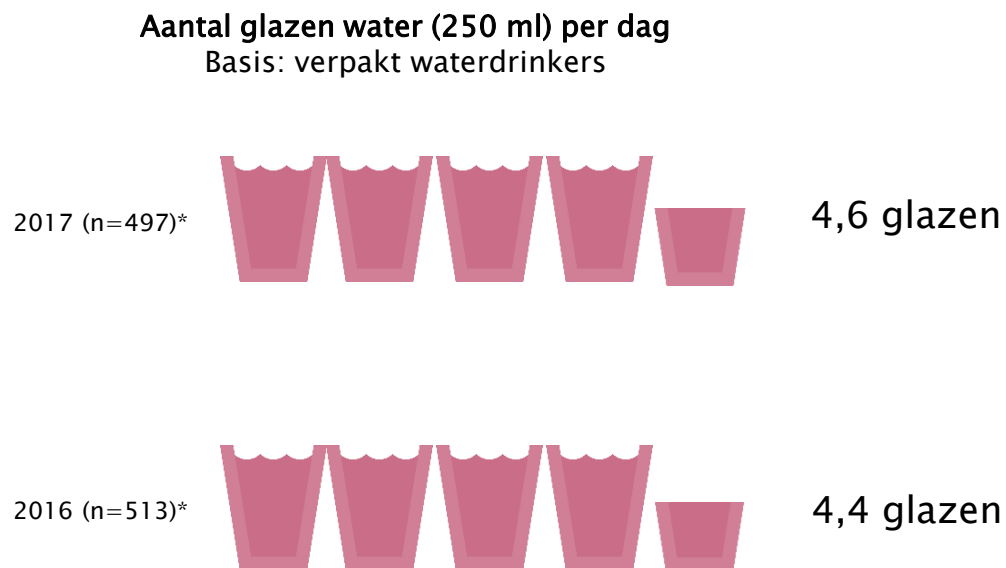
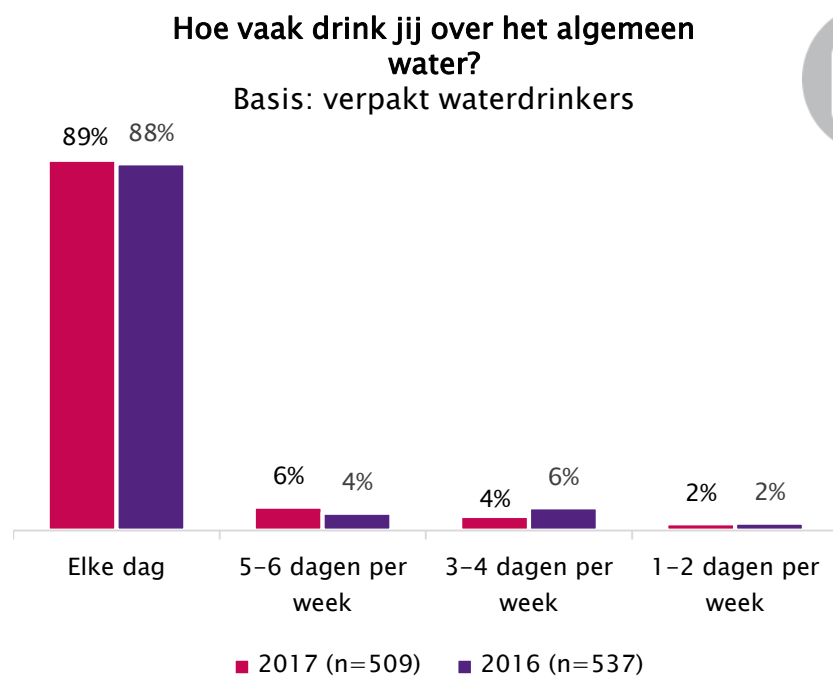

In 2017 noemen verpakt waterdrinkers minder vaak dat zij water drinken omdat het lekker is (2017, 46% versus 2016, 53%).

- Vrouwen drinken vaker dan mannen water omdat het de dorst leest (77% versus 68%), het geen calorieën bevat (57% versus 40%), het past bij een gezonde levensstijl (56% versus 44%) en omdat water goedkoper is dan andere dranken (30% versus 22%).
- Jongere verpakt waterdrinkers (18–24 jaar, 38%) geven vaker aan water te drinken omdat het goedkoper is dan andere dranken dan verpakt waterdrinkers van 35 tot en met 64 jaar (35–44 jaar, 22%; 45–54 jaar, 18%, 55–64 jaar, 23%).

VERPAKT WATERDRINKERS DRINKEN RUIM VIER EN EEN HALF GLAS WATER PER DAG

Bijna alle verpakt waterdrinkers drinken dagelijks water (89%), gemiddeld wordt er 4,6 glas per dag gedronken.

- Ouderen (55-64 jaar, 94%; 65 jaar en ouder, 94%) drinken vaker dagelijks water dan jonge verpakt waterdrinkers (18-24 jaar, 82%; 25-34 jaar, 83%).

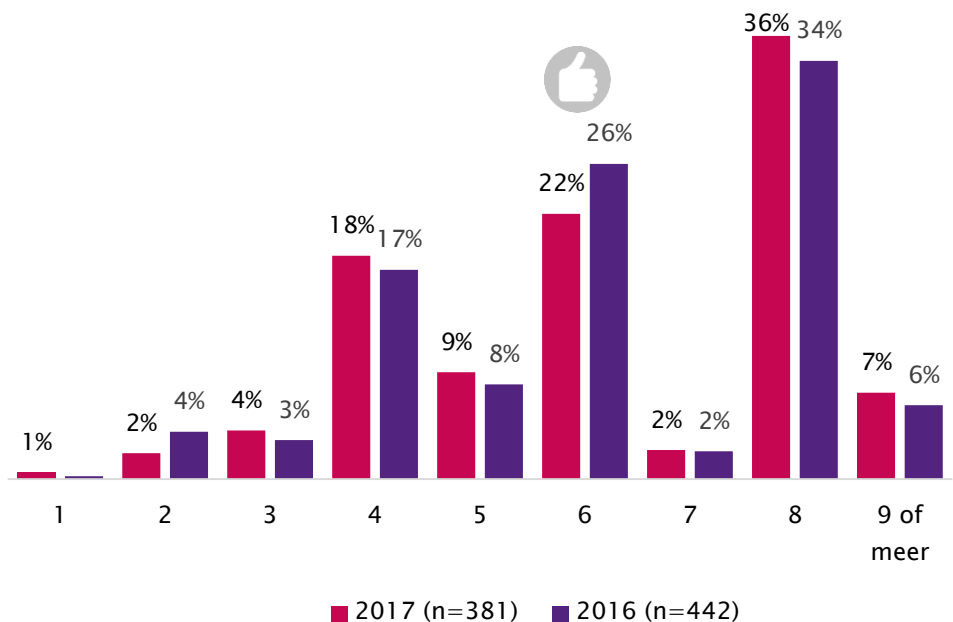
*Extreme waarden zijn niet meegenomen in de analyse

VERPAKT WATERDRINKERS DRINKEN MINDER GLAZEN WATER PER DAG DAN DAT ZIJ DENKEN DAT GEZOND IS

Hoeveel glazen water (250 ml) per dag is volgens jou gezond?*

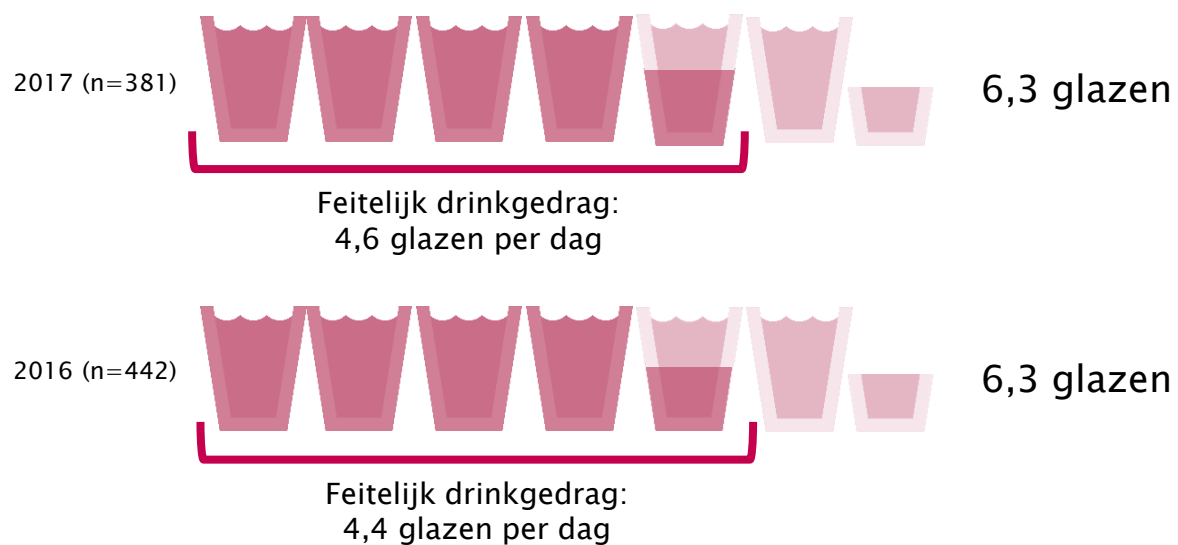
Basis: verpakt waterdrinkers, exclusief weet niet

Hoeveel glazen water (250 ml) per dag is volgens jou gezond?*

Gemiddeld

Basis: verpakt waterdrinkers, exclusief weet niet

Ongeveer een vijfde van de verpakt waterdrinkers (22%) denkt dat 6 glazen water van 250 ml per dag gezond is, ruim een derde van de waterdrinkers (36%) denkt dat 8 van zulke glazen per dag gezond is.

*Extreme waarden zijn niet meegenomen in de analyse

HET MERENDEEL VAN DE WATERCONSUMPTIE BESTAAT UIT KRAANWATER

Van de totale consumptie omvat verpakt plat bron- en mineraalwater na kraanwater het grootste aandeel. De ander verpakt watersoorten volgen hier in gelijke mate op.

Geef bij elk soort water aan hoeveel procent van je totale waterconsumptie bestaat uit dit soort water

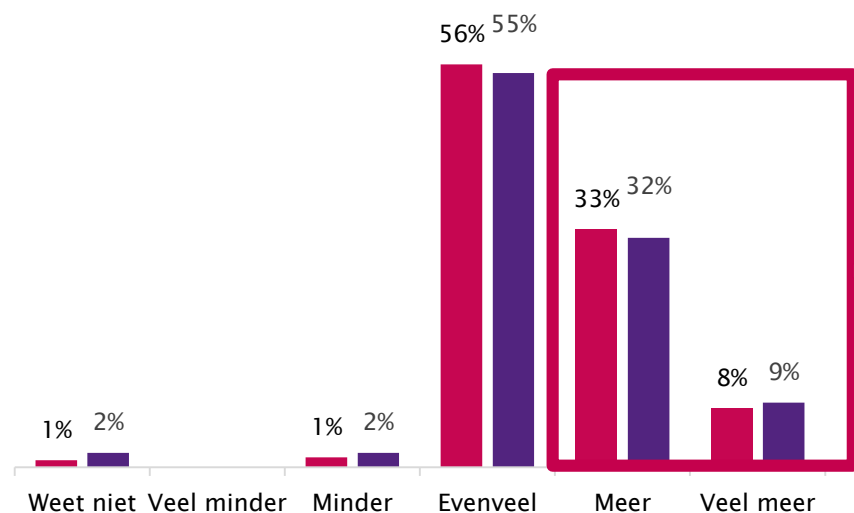
Basis: verpakt waterdrinkers (n=509)

	1. Kraanwater	58%
	2. Verpakt bron-/mineraalwater (plat)	15%
	3. Verpakt bron-/mineraalwater met een beetje met een smaakje	8%
	4. Verpakt bron-/mineraalwater met koolzuur (bruisend)	7%
	5. Verpakt bron-/mineraalwater met een beetje koolzuur (licht bruisend)	6%
	6. Water uit een watercooler	5%

TWEE VIJFDE VAN DE VERPAKT WATERDRINKERS IS AFGELOPEN JAAR MEER WATER GAAN DRINKEN, VOORNAMELIJK OMDAT HET GEZOND IS

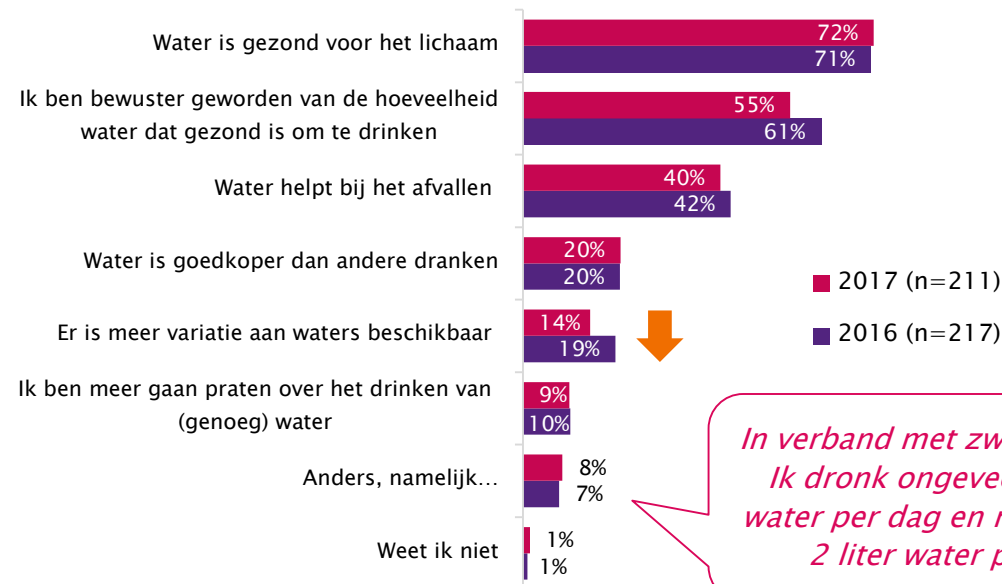
In hoeverre ben jij in het afgelopen jaar meer of minder water gaan drinken dan daarvoor?

Basis: verpakt waterdrinkers

Waarom ben je in het afgelopen jaar meer water gaan drinken?

Basis: indien (veel) meer water gaan drinken

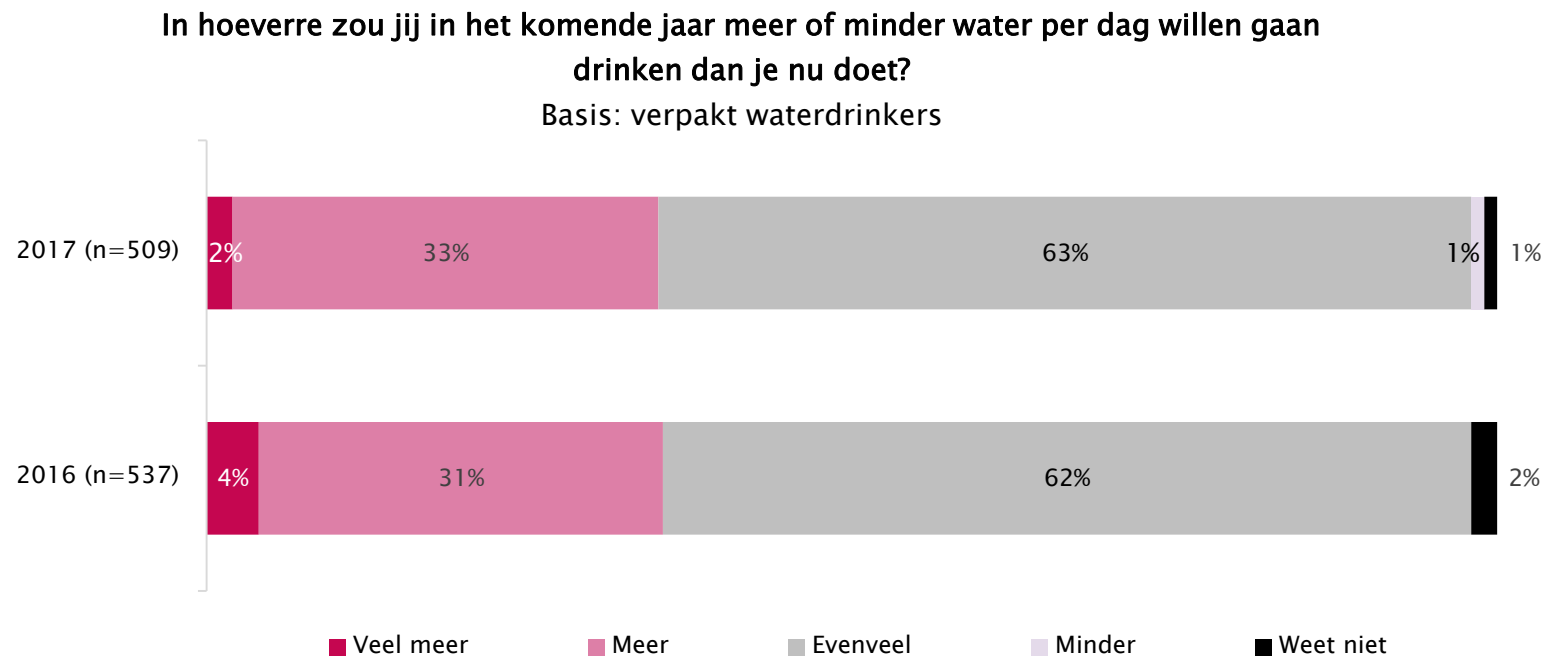
In verband met zwangerschap. Ik dronk ongeveer 1,5 liter water per dag en nu op advies 2 liter water per dag.

De meerderheid van de waterdrinkers (56%) drink nu evenveel water als voorheen.

- Ruim twee derde (68%) van de verpakt waterdrinkers van 18 tot en met 24 jaar geeft aan dat ze afgelopen jaar (veel) meer water zijn gaan drinken.
- Vrouwen noemen vaker dan mannen dat gesprekken over water drinken reden is geweest voor hun gestegen waterconsumptie (14% versus 6%).

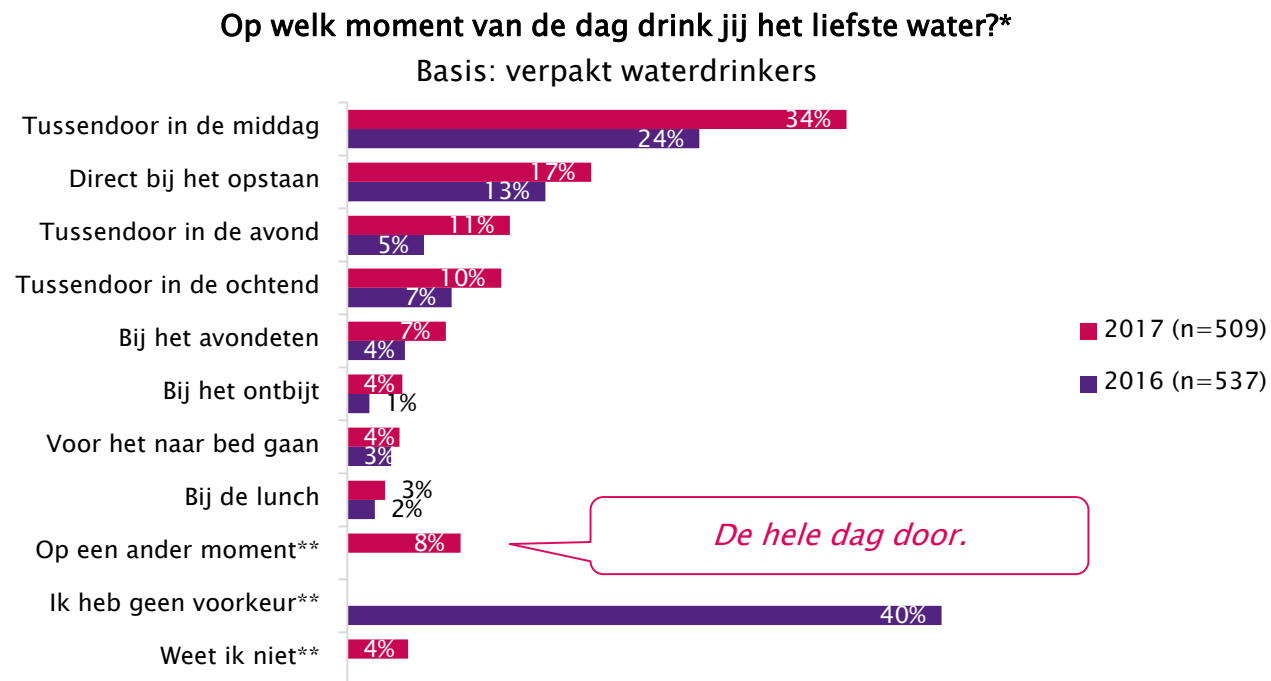
RUIM EEN DERDE VAN DE VERPAKT WATERDRINKERS WIL (VEEL) MEER WATER PER DAG GAAN DRINKEN

Het merendeel van de verpakt waterdrinkers (63%) zou komend jaar evenveel water drinken als ze nu doen, 33% wil meer en 2% wil veel meer water per dag gaan drinken. In 2016 gaf ook 35% aan (veel) meer water per dag te willen gaan drinken.

- Jongere verpakt waterdrinkers (18–24 jaar, 60%; 25–34 jaar, 43%) geven vaker aan dat zij (veel) meer water per dag willen gaan drinken dan oudere verpakt waterdrinkers (55–64 jaar, 25%; 65 jaar en ouder, 21%).

EEN DERDE DRINKT HET LIEFST TUSSENDOR IN DE MIDDAG WATER

- Vrouwen drinken vaker dan mannen het liefste water direct bij het opstaan (20% versus 13%). Mannen drinken vaker dan vrouwen het liefste water bij de lunch (5% versus 0%).

*De antwoordcategorieën bij deze vraag zijn dermate afwijkend van de meting in 2016 dat de uitkomsten niet zuiver vergeleken kunnen worden.

** Deze antwoordcategorieën zijn alleen in 2016 of in 2017 voorgelegd.

BIJNA VIER OP DE TIEN VERPAKT WATERDRINKERS HEEFT ALTIJD EEN FLESJE WATER BIJ DE HAND

Bijna negen op de tien verpakt waterdrinkers (87%) treft maatregelen om ervoor te zorgen dat zij voldoende water drinken op een dag. Gemiddeld nemen zij twee maatregelen. Verpakt waterdrinkers beginnen in 2017 minder vaak dan in 2016 hun dag altijd met een glas water. Wel stellen zij vaker vaste tijden in dat zij water drinken.

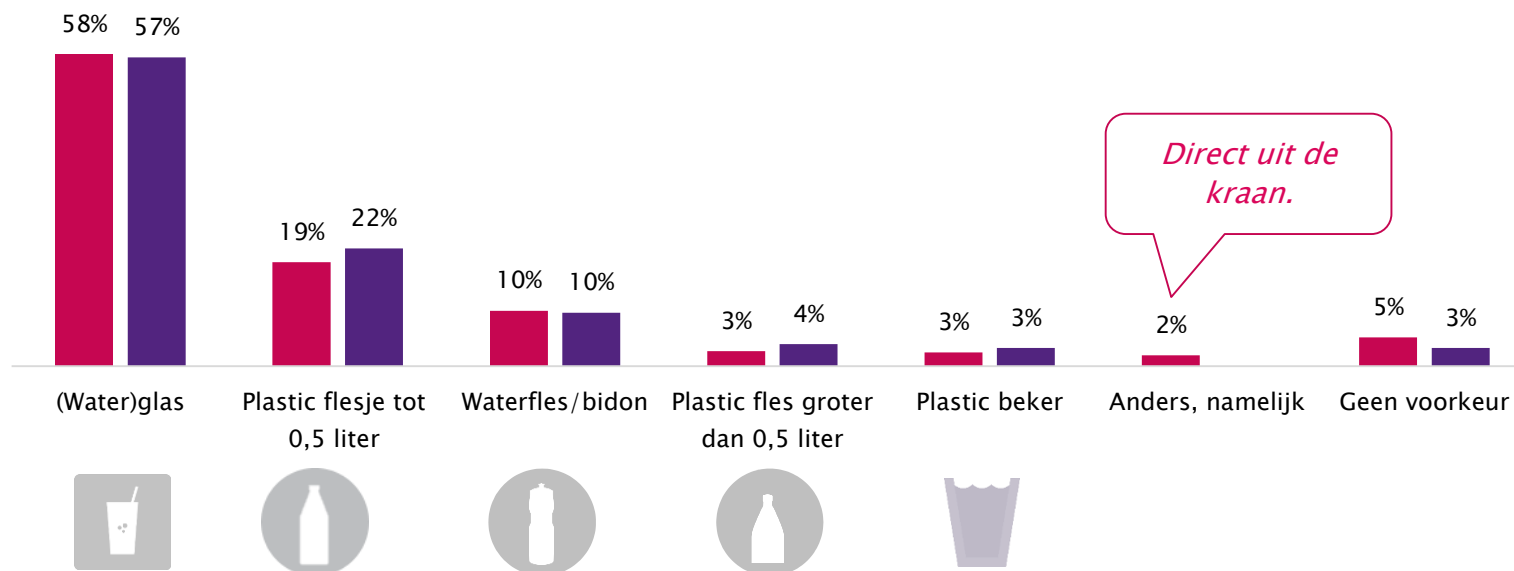
- Vrouwen hebben vaker dan mannen een flesje water bij de hand (43% versus 31%), beginnen vaker hun dag altijd met een glas water (31% versus 20%), zetten vaker water op hun bureau of werkplek (31% versus 20%) en drinken vaker water met een smaakje (16% versus 9%).
- Jongere verpakt waterdrinkers zetten vaker water op hun werkplek of bureau dan oudere verpakt waterdrinkers (18–24 jaar, 38%; 25–34 jaar, 43% versus 55–64 jaar, 18%; 65 jaar en ouder, 11%).

WATER WORDT HET LIEFST UIT EEN GLAS GEDRONKEN

Waar drink jij het liefste water uit?

Basis: verpakt waterdrinkers

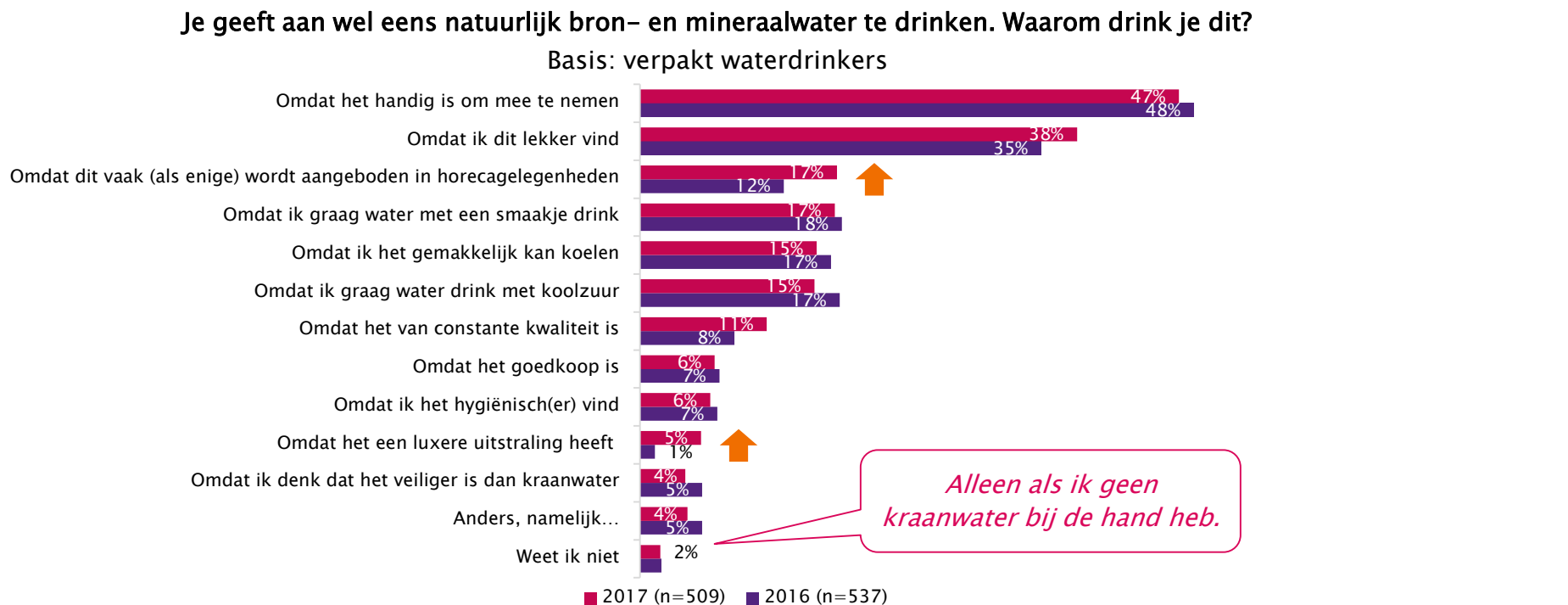

- Ouderen hebben vaker dan verpakt waterdrinkers tot en met 44 jaar een voorkeur voor het drinken van water uit een (water)glas (65 jaar en ouder, 72% versus 18–24 jaar, 45%; 25–34 jaar, 51%; 35–44 jaar, 44%).
- Jongeren (18–24 jaar, 28%) drinken vaker water het liefst uit een klein plastic flesje dan ouderen (65 jaar en ouder, 14%).

VERPAKT BRON- EN MINERAALWATER

DE BELANGRIJKSTE REDEN OM VERPAKT BRON- EN MINERAALWATER TE DRINKEN IS OMDAT HET HANDIG IS OM MEE TE NEMEN

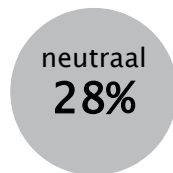
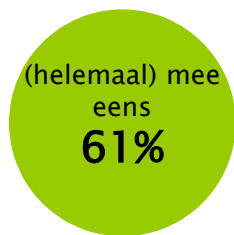
In vergelijking met 2016 noemen in 2017 meer verpakt waterdrinkers dat zij verpakt bron- en mineraalwater drinken omdat dit vaak (als) enige wordt aangeboden in horecagelegenheden en omdat het een luxere uitstraling heeft.

- Vrouwen noemen vaker dan mannen dat ze verpakt bron- en mineraalwater drinken omdat het handig is om mee te nemen (51% versus 42%) en omdat dit vaak (als) enige wordt aangeboden in horecagelegenheden (22% versus 11%).

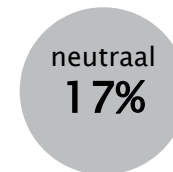
ZES OP DE TIEN VERPAKT WATERDRINKERS DENKEN DAT ER NU EEN BREDER AANBOD VAN BRON- EN MINERAALWATER IS DAN EEN JAAR GELEDEN

Ik denk dat er nu een breder assortiment van bron-/mineraalwater verkrijgbaar is dan een jaar geleden
Basis: verpakt waterdrinkers (n=509)

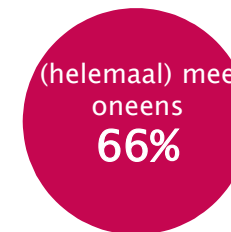
Als er geen verpakt bron-/mineraalwater beschikbaar is, wordt het voor mij moeilijker om genoeg water per dag te drinken
Basis: verpakt waterdrinkers (n=509)

2016: 14%

2016: 15%

2016: 70%

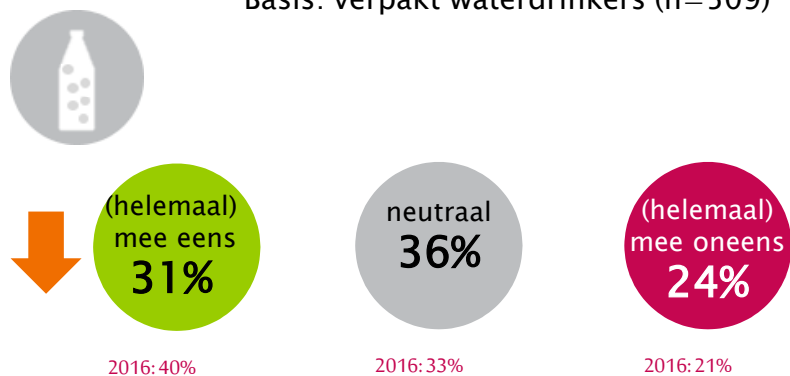
Net als in 2016 geeft ongeveer twee derde van de verpakt waterdrinkers (2017, 66%; 2016, 70%) aan dat als er geen verpakt bron- en mineraalwater beschikbaar is dat het voor hen niet moeilijker wordt om genoeg water per dag te drinken.

- Jongeren denken vaker dat er nu een breder assortiment van bron- en mineraalwater beschikbaar dan ouderen (18–24 jaar, 72%; 25–34 jaar, 68% versus 55–64 jaar, 52%; 65 jaar en ouder, 52%).
- Mannen geven vaker dan vrouwen aan dat het voor hen moeilijker wordt om genoeg water per dag te drinken als er geen verpakt bron- en mineraalwater beschikbaar is (21% versus 11%).

IN 2017 DENKEN MINDER VERPAKT WATERDRINKERS DAT WATER ZONDER KOOLZUUR GEZONDER IS DAN WATER MET KOOLZUUR

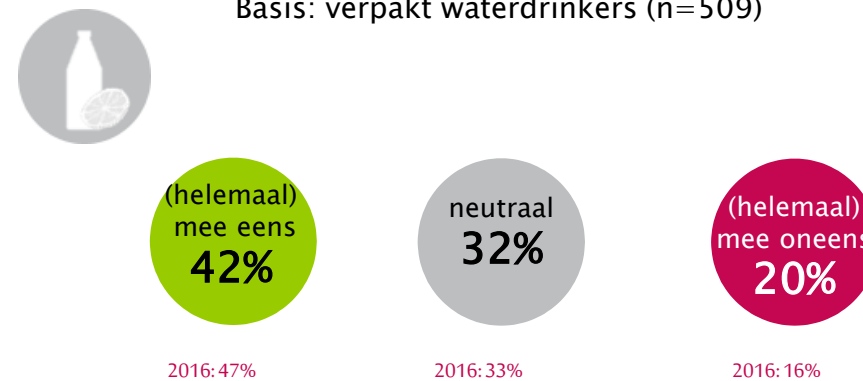
Ik denk dat verpakt bron-/mineraalwater zonder koolzuur gezonder is dan verpakt bron-/mineraalwater met koolzuur

Basis: verpakt waterdrinkers (n=509)

Ik denk dat verpakt bron-/mineraalwater zonder smaakje gezonder is dan verpakt bron-/mineraalwater met smaakje

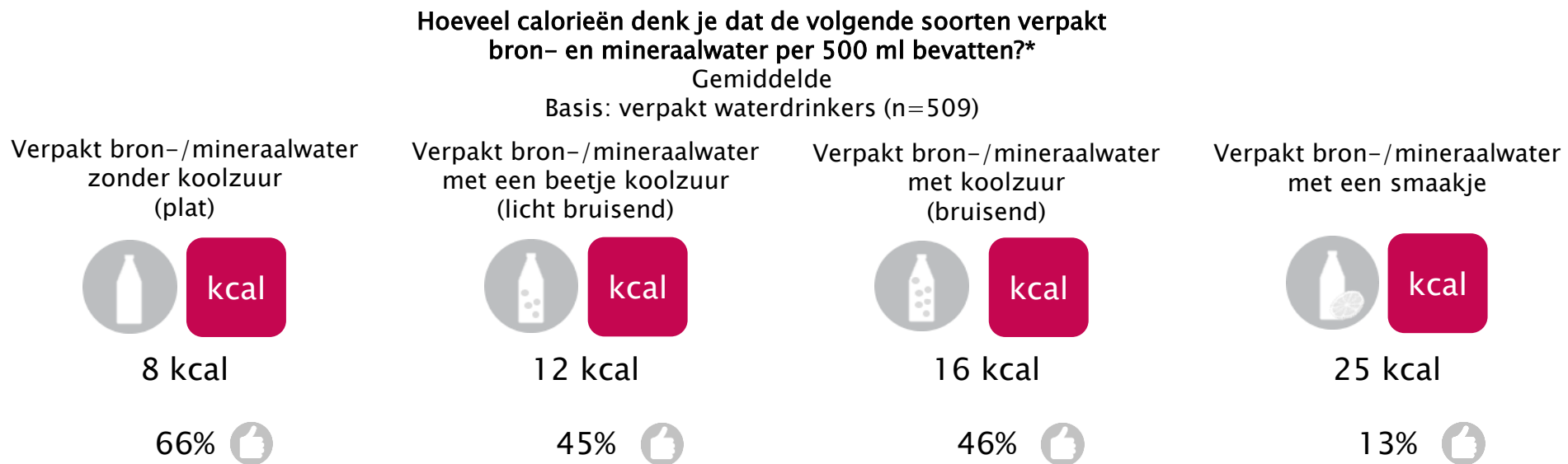
Basis: verpakt waterdrinkers (n=509)

Ongeveer vier op de tien verpakt waterdrinkers denken dat verpakt bron- en mineraalwater zonder smaakje gezonder is dan verpakt bron- en mineraalwater met smaakje.

- Verpakt waterdrinkers tot en met 34 jaar denken vaker dan verpakt waterdrinkers van 45 jaar en ouder dat verpakt bron- en mineraalwater zonder koolzuur gezonder is dan verpakt bron- en mineraalwater met koolzuur. Ook denken zij dat verpakt bron- en mineraalwater zonder smaakje gezonder is dan verpakt bron- en mineraalwater met smaakje.

GROOT DEEL VERPAKT WATERDRINKERS OVERSCHAT HET AANTAL CALORIEËN IN VERPAKT BRON- EN MINERAALWATER

Alle soorten verpakt bron- en mineraalwater bevatten 0 calorieën per 500 ml**. Verpakt waterdrinkers overschatten het aantal calorieën in de verschillende soorten verpakt bron- en mineraalwater. Twee derde van de verpakt waterdrinkers (66%) weet goed te benoemen dat 500 ml verpakt bron- en mineraalwater zonder koolzuur geen calorieën bevat. Voor verpakt bron- en mineraalwater met een beetje koolzuur (45%) en met koolzuur (46%) is dit minder dan de helft. Een beperkt deel (13%) schat goed in dat 500 ml verpakt bron- en mineraalwater met een smaakje geen calorieën bevat.

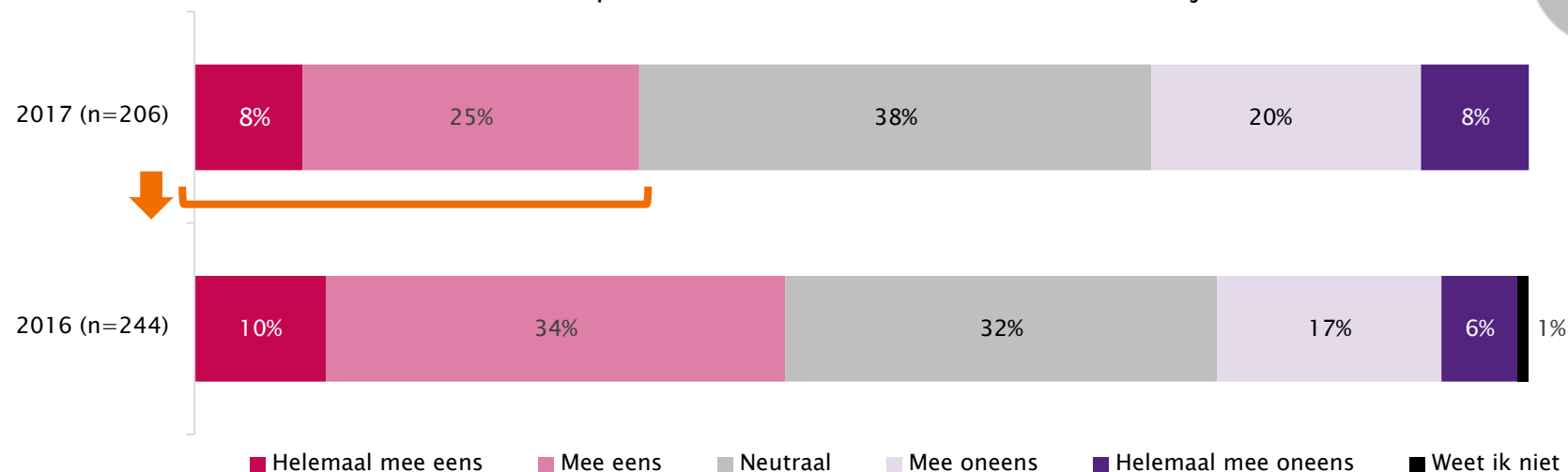
*Extreme waarden zijn niet meegenomen in de analyse

** Bron: Voedingscentrum

VERPAKT WATER MET EEN SMAAKJE ZORGT VOOR EEN DERDE VAN DE VERPAKT WATERDRINKERS DAT HET VOOR HEN GEMAKKELIJKER IS OM VOLDOENDE WATER TE DRINKEN

Door verpakt bron- en mineraalwater met een smaakje is het voor mij gemakkelijker om genoeg water te drinken?

Basis: indien men verpakt bron- en mineraalwater met een smaakje drinkt

In vergelijking met 2016 is verpakt bron- en mineraalwater met een smaakje minder vaak van belang bij het drinken van voldoende water.

BIJLAGEN

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Respons

In totaal hebben 509 verpakt waterdrinkers de vragenlijst helemaal ingevuld. Er zijn 4.297 uitnodigingen voor het onderzoek verstuurd. De respons bedraagt 14%.

Omschrijving	Aantal
Aantal uitnodigingen (bruto steekproef)	4.297
Gestart met vragenlijst	1.115
Uitgescreend (geen doelgroep)	159
Uitgescreend (quotum vol)	422
Afgehaakt	24
Uitgescreend (niet goed ingevuld)	1
Gekwalificeerde deelnemers (netto steekproef)	509

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Steekproefomvang en betrouwbaarheid

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een steekproef, niet iedereen uit de populatie heeft zijn of haar mening gegeven. Als de uitkomsten van dit onderzoek worden gebruikt om uitspraken te doen over alle verpakt waterdrinkers in Nederland, dan moeten betrouwbaarheidsmarges in acht worden genomen. Bij een steekproefomvang van $n=509$ bedraagt de maximale marge bij 95% betrouwbaarheid 4,3%.

Steekproef en steekproefkader

Als steekproefkader hebben we gebruik gemaakt van het onlinepanel van PanelClix. Hieruit is een gestratificeerde steekproef getrokken.

Representativiteit

De basissteekproef is representatief voor Nederlanders van 18 jaar en ouder naar geslacht, leeftijd en opleidingsniveau. De representativiteit is bereikt door middel van stratificatie van de steekproef voorafgaand aan de dataverzameling en quoterings tijdens de dataverzameling. Als referentiebestand hebben we gebruik gemaakt van Gouden Standaard 2016, ontwikkeld door de MOA en het CBS.

Vragenlijst

De vragenlijst heeft online gestaan van 12 tot en met 18 mei 2017. De vragenlijst is in nauw overleg met FWS tot stand gekomen. Gemiddeld hebben verpakt waterdrinkers vijf minuten nodig gehad om de vragenlijst in te vullen.

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

Profiel verpakt waterdrinkers (n=509)

Geslacht

Man	47%
Vrouw	53%

Leeftijd

18 t/m 24 jaar	12%
25 t/m 34 jaar	17%
35 t/m 44 jaar	16%
45 t/m 54 jaar	19%
55 t/m 64 jaar	16%
65 jaar en ouder	21%

Opleidingsniveau

Laag	27%
Middel	45%
Hoog	28%

In opdracht van FWS, mei 2017

Caroline van Teeffelen,
caroline@ruigroknetaanel.nl

Jeroen Hermans,
jeroenhermans@ruigroknetaanel.nl

Joris de Jongh,
joris@ruigroknetaanel.nl

Silodam 1a, 1013 AL Amsterdam, Telefoon 020-7820400, e-mail: info@ruigroknetaanel.nl, KvK 34135878, BTW 809001469B01, Bank 659170264

